

The Abraham Arbesfeld Kollel Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Men

WWW.KOLLELYOMRISHON.ORG

Do We Want Mashiach Now? Two Models of Redemption, Then and Now

Sponsored in memory of Rabbi Simon
Gossel z"l (aka Simon Gossels) with the help
of Samuel A. Stern, Esq.

Rabbi Alex Israel
Sunday, May 19, 2019 | יד אייר תשע"ט

Two Models of Redemption

1. Talmud Sanhedrin 97b

Rab said: All the predestined dates [for redemption] have passed, and the matter [now] depends only on repentance and good deeds. But Samuel maintained: it is sufficient for a mourner to keep his [period of] mourning.²⁸ This matter is disputed by Tannaim: R. Eliezer said: if Israel repent, they will be redeemed; if not, they will not be redeemed. R. Joshua said to him, if they do not repent, will they not be redeemed! But the Holy One, blessed be He, will set up a king over them, whose decrees shall be as cruel as Haman's, whereby Israel shall engage in repentance, and he will thus bring them back to the right path.

Devarim ch.4

²⁵When you have begotten children and children's children and are long established in the land, should you act wickedly and make for yourselves a sculptured image in any likeness, causing the Lord your God displeasure and vexation, ²⁶call heaven and earth this day to witness against you that you shall soon perish from the land that you are crossing the Jordan to possess; you shall not long endure in it, but shall be utterly wiped out. ²⁷The Lord will scatter you among the peoples, and only a scant few of you shall be left among the nations to which the Lord will drive you. ²⁸There you will serve man-made gods of wood and stone, that cannot see or hear or eat or smell. ²⁹**But if you search there for the Lord your God, you will find Him, if only you seek Him with all your heart and soul—** ³⁰when you are in distress because all these things have befallen you and, in the end, **return to the Lord your God and obey Him.** ³¹For the Lord your God is a compassionate God: He will not fail you nor will He let you perish; He will not forget the covenant which He made on oath with your fathers.

3. Devarim ch.30

When all these things befall you—the blessing and the curse that I have set before you—and you take them to heart amidst the various nations to which the Lord your God has banished you, ²and you return to the Lord your God, and you and your children heed His command with all your heart and soul, just as I enjoin upon you this day, ³then the Lord your God will restore your captives and take you back in mercy. He will bring you together again from all the peoples where the Lord your God has scattered you. ⁴Even if your outcasts are at the ends of the world, from there the Lord your God will gather you, from there He will fetch you. ⁵And the Lord your God will bring you to the land that your fathers possessed, and you shall possess it; and He will make you more prosperous and more numerous than your fathers. ⁶Then the Lord your God will circumcise your heart and the hearts of your offspring to love the Lord your God with all your heart and soul,

1. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צז עמוד ב

אמר רב: כלו כל הקיצין, ואין הדבר תלוי אלא בתשובה ומעשים טובים. ושמואל אמר: דיו לאבל שיעמוד באבלו. כתנאי, רבי אליעזר אומר: אם ישראל עושין תשובה - נגאלין, ואם לאו - אין נגאלין. אמר ליה רבי יהושע: אם אין עושין תשובה - אין נגאלין? אלא, הקדוש ברוך הוא מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן, וישראל עושין תשובה ומחזירן למוטב.

2. דברים פרק ד

(כה) כי תוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ והשחתם ועשיתם פסל תמונת כל ועשיתם הרע בעיני יקוק אלהיך להכעיסו:
(כו) העידתי בכס היום את השמים ואת הארץ כי אבד תאבדון מהר מעל הארץ אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה לא תאריכון ימים עליה כי השמד תשמדון:
(כז) והפיץ יקוק אתכם בעמים ונשאתם מתי מספר בגוים אשר ינהג יקוק אתכם שמה:
(כח) ועבדתם שם אלהים מעשה ידי אדם עץ ואבן אשר לא יראון ולא ישמעון ולא יאכלון ולא יריחון:
(כט) **ובקשתם משם את יקוק אלהיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך:**
(ל) בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים **ושבת עד יקוק אלהיך ושמעת בקלו:**

3. דברים פרק ל

(א) והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך **והשבת אל לבבך** בכל הגוים אשר הדיחך יקוק אלהיך שמה:
(ב) **ושבת עד יקוק אלהיך** ושמעת בקלו ככל אשר אנכי מצוך היום אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך:
(ג) **ושב** יקוק אלהיך את שבותך ורחמך **ושב** וקבצך מכל העמים אשר הפיצך יקוק אלהיך שמה:
(ד) אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך יקוק אלהיך ומשם יקחך:
(ה) והביאך יקוק אלהיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה והיטבך והרבך מאבתיך:

in order that you may live. ⁷The Lord your God will inflict all those curses upon the enemies and foes who persecuted you. ⁸You, however, will again heed the Lord and obey all His commandments that I enjoin upon you this day. ⁹And the Lord your God will grant you abounding prosperity in all your undertakings, in the issue of your womb, the offspring of your cattle, and the produce of your soil. For the Lord will again delight in your well-being, as He did in that of your fathers, when you heed the Lord your God, keeping His commandments and laws that are recorded in this book of the Teaching—once you return to the Lord your God with all your heart and soul.

4. Vayikra ch.26

But if you do not obey Me and do not observe all these commandments...

Your land shall become a desolation and your cities a ruin. ³⁸but shall perish among the nations; and the land of your enemies shall consume you.

³⁹Those of you who survive shall wallow in their iniquity in the land of your enemies; more, they shall wallow over the iniquities of their fathers; ⁴⁰and they shall confess their iniquity and the iniquity of their fathers, in that they sinned against Me, yea, were hostile to Me. ⁴¹I, in turn, will be hostile to them and remove them into the land of their enemies, then at last shall their obdurate heart humble itself, and they shall atone for their iniquity. ⁴²**Then will I remember My covenant with Jacob; I will remember also My covenant with Isaac, and also My covenant with Abraham; and I will remember the land.**

⁴³For the land shall be forsaken of them, **making up for its sabbath years by being desolate of them**, while they atone for their iniquity; for the abundant reason that they rejected My rules and spurned My laws. ⁴⁴Yet, even then, when they are in the land of their enemies, I will not reject them or spurn them so as to destroy them, annulling My covenant with them: for I the Lord am their God. ⁴⁵**I will remember in their favor the covenant with the "first ones", whom I freed from the land of Egypt in the sight of the nations to be their God: I, the Lord.**

5. Divrei Hayamim II ch.36

¹⁹They burned the House of God and tore down the wall of Jerusalem, burned down all its mansions, and consigned all its precious objects to destruction. ²⁰Those who survived the sword he exiled to Babylon,

(ו) ומל יקוק אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את יקוק אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חייד :
(ז) ונתן יקוק אלהיך את כל האלות האלה על איביך ועל שנאיך אשר רדפוך :
(ח) **ואתה תשוב** ושמעת בקול יקוק ועשית את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום :
(ט) והותירך יקוק אלהיך בכל מעשה ידך בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך לטבה **כי ישוב יקוק** לשוב עליו לטוב כאשר שש על אבתך :
(י) כי תשמע בקול יקוק אלהיך לשמר מצותיו וחקתי הכתובה בספר התורה הזה **כי תשוב אל יקוק אלהיך** בכל לבבך ובכל נפשך : פ

4. ויקרא פרק כו

(יד) ואם לא תשמעו לי ולא תעשו את כל המצות האלה :

...
(לח) ואבדתם בגוים ואכלה אתכם ארץ איביכם :
(לט) והנשארים בכם ימקו בעונם בארצת איביכם ואף בעונת אבתם אתם ימקו :
(מ) **והתודו את עונם ואת עון אבתם** במעלם אשר מעלו בי ואף אשר הלכו עמי בקרי :
(מא) אף אני אלך עמם בקרי והבאתי אתם בארץ איביהם או אז יכנע לבבם הערל ואז ירצו את עונם :
(מב) **וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר** :
(מג) והארץ תעזב מהם ותרץ את שבתתיה בהשמה מהם והם ירצו את עונם יען וביען במשפטי מאסו ואת חקתי געלה נפשם :
(מד) **ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם כי אני יקוק אלהיהם** :
(מה) **וזכרתי להם ברית ראשנים אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יקוק** :

4a. רמב"ן ויקרא פרשת בחקותי פרק כו פסוק מא

"ואז ירצו את עונם", יכפרו על עונם ביסוריהם, לשון רש"י. והנכון בעיני, שיאמר והבאתי אותם בארץ אויביהם, או עד זמן יכנע לבבם הערל, או עד זמן ירצו את עונם באורך הגלות :

5. דברי הימים ב פרק לו

(יט) וישרפו את בית האלהים וינתצו את חומת ירושלים וכל ארמנותיה שרפו באש וכל כלי מחמדיה להשחית :

and they became his and his sons' servants till the rise of the Persian kingdom, ²¹in fulfillment of the word of the Lord spoken by Jeremiah, until the land paid back its sabbaths; as long as it lay desolate it kept sabbath, till seventy years were completed.

²²And in the first year of King Cyrus of Persia, when the word of the Lord spoken by Jeremiah was fulfilled, the Lord roused the spirit of King Cyrus of Persia to issue a proclamation throughout his realm by word of mouth and in writing, as follows: ²³"Thus said King Cyrus of Persia: The Lord God of Heaven has given me all the kingdoms of the earth, and has charged me with building Him a House in Jerusalem, which is in Judah. Any one of you of all His people, the Lord his God be with him and let him go up."

(כ) ויגל השארית מן החרב אל בבל ויהיו לו ולבניו לעבדים עד מלך מלכות פרס: (כא) למלאות דבר יקוק בפי ירמיהו עד רצתה הארץ את שבתותיה כל ימי השמה שבתה למלאות שבעים שנה: פ (כב) ובשנת אחת לכורש מלך פרס לכלות דבר יקוק בפי ירמיהו העיר יקוק את רוח כורש מלך פרס ויעבר קול בכל מלכותו וגם במכתב לאמר: ס (כג) כה אמר כורש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי יקוק אלהי השמים והוא פקד עלי לבנות לו בית בירושלם אשר ביהודה מי בכס מכל עמו יקוק אלהיו עמו ויעל:

6. רמב"ן ויקרא פרק כ"ו

והסתכל עוד בענין הגאולה ממנו, שאינו מביטיח רק שיזכור ברית אבות, ובזכירת הארץ (פסוק מב), לא שימחול עונם ויסלח חטאתם, ויוסיף אהבתם כקדם, ולא שיאסוף את נדחיהם. כי היה כן בעלותם מבבל, שלא שבו רק יהודה ובנימין והלויים עמהם מעט, ומקצת השבטים אשר גלו לבבל, ושבו בדלות, בעבדות מלכי פרס. וגם לא אמר שישונו בתשובה שלימה לפניו, רק שיתודו עונם ועון אבותם (פסוק מ), ומצינו אנשי בית שני עושים כן כמו שהתודה דניאל (דניאל ט ה ח) חטאו ועונו והרשעו ומרדנו וסור ממצותיך וגוי למלכינו לשרינו ולאבותינו, וכתוב (שם שם טז) כי בחטאינו ובעונות אבותינו ירושלים ועמך לחרפה, וכן נחמיה התודה אבל הברית שבמשנה תורה ירמז לגלותנו זה ולגאולה שנגאל ממנו. כי הסתכלנו תחילה שלא נרמז שם קץ וקצב ולא הבטיח בגאולה, רק תלה אותה בתשובה... והגאולה בברית ההיא השנית, גאולה שלמה מעולה על כלם.

7. Rambam. Hilchot Teshuva 7:5

All the prophets commanded [the people] to repent. Israel will only be redeemed through Teshuvah.

The Torah has already promised that, ultimately, Israel will repent towards the end of her exile and, immediately, she will be redeemed as [Deuteronomy 30:1-3] states: "There shall come a time when [you will experience] all these things... and you will return to God, your Lord.... God, your Lord, will bring back your [captivity]."

7. רמב"ם הלכות תשובה פרק ז הלכה ה

כל הנביאים כולן צוו על התשובה ואין ישראל נגאלין אלא בתשובה, וכבר הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותו ומיד הן נגאלין שנאמר והיה כי יבאו עליך כל הדברים וגוי' ושבת עד ה' אלהיך ושב ה' אלהיך וגוי'.

8. Sanhedrin 98a

R. Joshua b. Levi met Elijah standing by the entrance of R. Simeon b. Yohai's cave ... He then asked him, 'When will the Messiah come?' — 'Go and ask him himself,' was his reply. 'Where is he sitting?' — 'At the gateway of Rome.' And by what sign may I recognise him?' — 'He is sitting among the poor lepers: all of them untie their bandages all at once, and rebandage them together, whereas he unties and rebandages each separately, thinking, should I be wanted, [it being time for my appearance as the Messiah] I must not be delayed [through having to bandage a number of sores].' So he went to him and greeted him, saying, 'peace upon thee, Master and Teacher.' 'peace upon thee, O son of Levi,' he replied. 'When will you come Master?' asked he, 'To-day', was his answer. On his returning to Elijah, the latter enquired, 'What did he say to thee?' 'He spoke falsely to me,' he rejoined, 'stating that he would come to-day, but has not.' He [Elijah] answered him, 'This is what he said to thee, "Today, if you will hear his voice"

8. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צח עמוד א

רבי יהושע בן לוי אשכח לאליהו, דהוי קיימי אפיתחא דמערתא דרבי שמעון בן יוחאי... אמר ליה: אימת אתי משיח? - אמר ליה: זיל שיליה לדידיה. - והיכא יתיב? - אפיתחא דרומי. - ומאי סימניה? - יתיב ביני עניי סובלי חלאים, וכולן שרו ואסירי בחד זימנא, איהו שרי חד ואסיר חד. אמר: דילמא מבעינא, דלא איעכב. אזל לגביה, אמר ליה: שלום עליך רבי ומורי! - אמר ליה שלום עליך בר ליואי. - אמר ליה: לאימת אתי מר? - אמר ליה: היום. אתא לגבי אליהו. - אמר ליה: מאי אמר לך? - אמר ליה: שלום עליך בר ליואי. - אמר ליה: אבטחך לך ולאבודך לעלמא דאתי. - אמר ליה: שקורי קא שקר בי, דאמר לי היום אתינא, ולא אתא! - אמר ליה: הכי אמר לך היום אם בקלו תשמעו.

R. Johanan also said: The son of David will come only in a generation that is either altogether righteous or altogether wicked. 'in a generation that is altogether righteous,' — as it is written, Thy people also shall be all righteous: they shall inherit the land for ever.³⁰ 'Or altogether wicked,' — as it is written, And he saw that there was no man, and wondered that there was no intercessor;³¹ and it is [elsewhere] written, For mine own sake, even for mine own sake, will I do it.³²

R. Alexandri said: R. Joshua b. Levi pointed out a contradiction. it is written, in its time [will the Messiah come], whilst it is also written, I [the Lord] will hasten it!³³ — if they are worthy, I will hasten it: if not, [he will come] at the due time.

R. Alexandri said: R. Joshua opposed two verses: it is written, And behold, one like the son of man came with the clouds of heaven³⁴ whilst [elsewhere] it is written, [behold, thy king cometh unto thee ...] lowly, and riding upon an ass! — if they are meritorious, [he will come] with the clouds of heaven; if not, lowly and riding upon an ass.

ובא לציון גואל ואמר רבי יוחנן אין בן דוד בא אלא בדור שכולו זכאי או כולו חייב בדור שכולו זכאי דכתיב (ישעיהו ס, כא) ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ בדור שכולו חייב דכתיב (ישעיהו נט, טז) וירא כי אין איש וישתומם כי אין מפגיע וכתוב (ישעיהו מח, יא) למעני אעשה

אמר רבי אלכסנדר רבי יהושע בן לוי רמי כתיב (ישעיהו ס, כב) בעתה וכתוב אחישנה זכו אחישנה לא זכו בעתה אמר רבי אלכסנדר רבי יהושע בן לוי רמי כתיב (דניאל ז, יג) וארו עם ענני שמיא כבר אינש אתה וכתוב (זכריה ט, ט) עני ורוכב על חמור זכו עם ענני שמיא לא זכו עני ורכב על חמור